

Finansdepartementet

Den økonomiske situasjonen i forkant av lønnsoppgjøret 2018

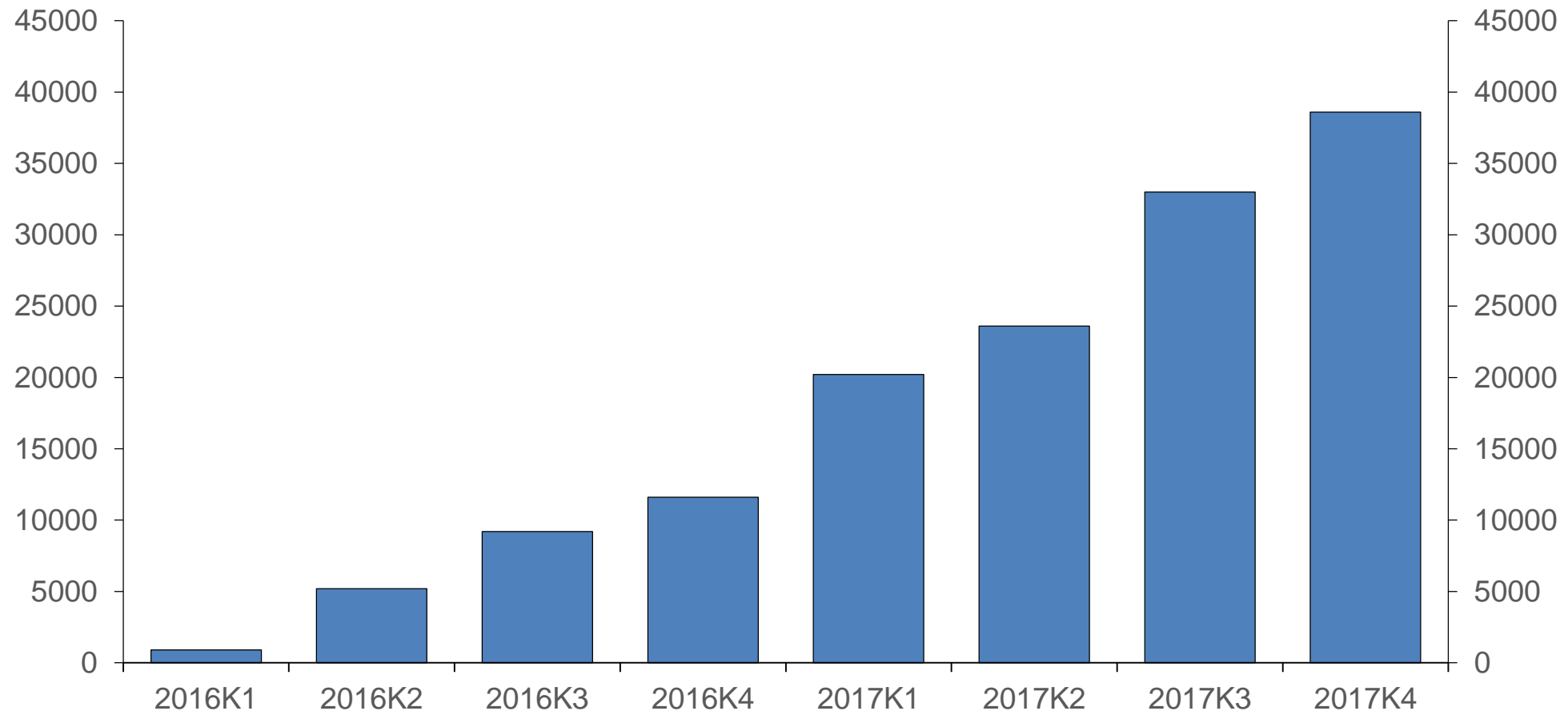
Finansminister Siv Jensen

27. februar 2018

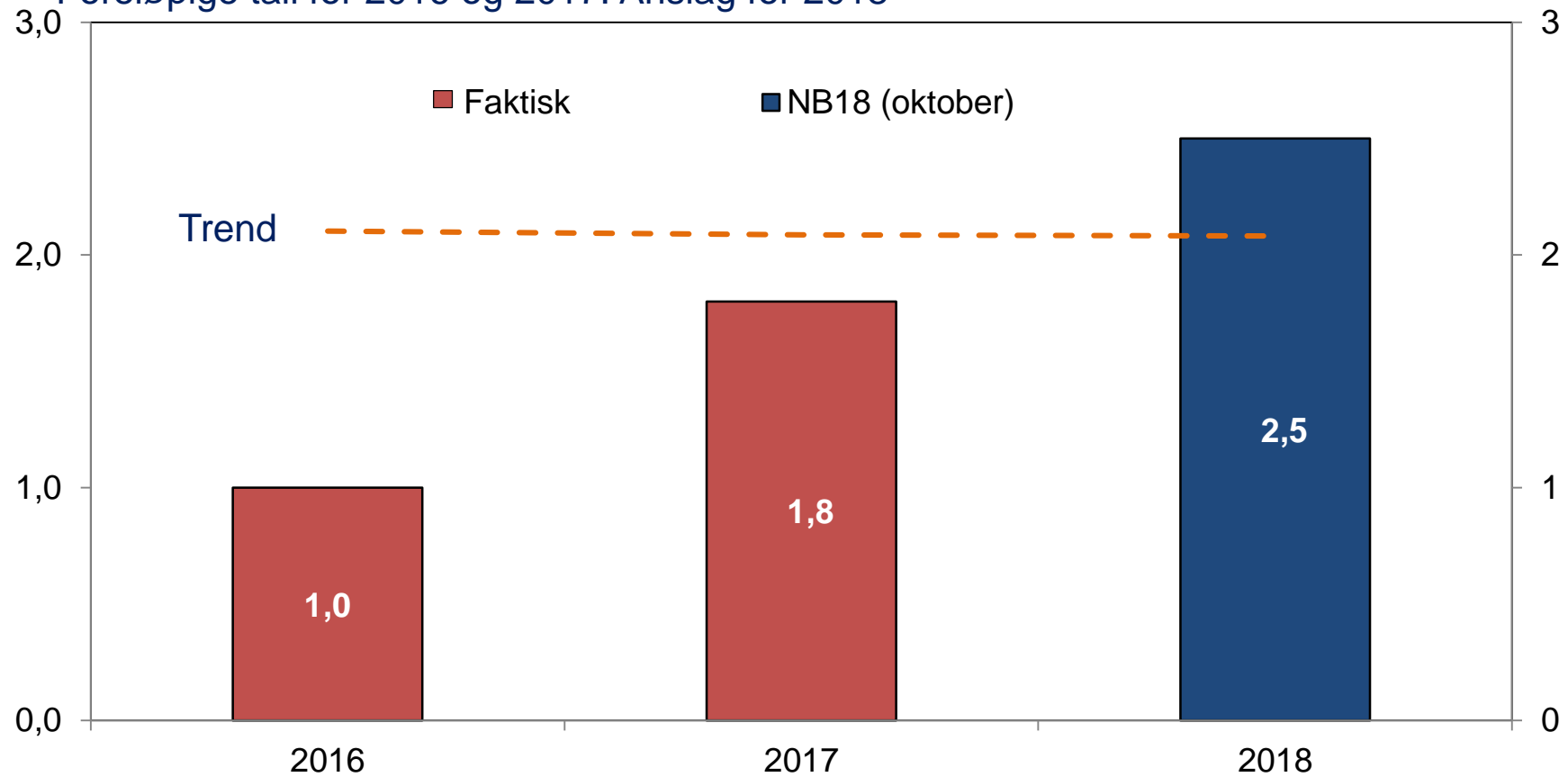
Konjunkturedgangen er over

Sysselsatte ifølge Nasjonalregnskapet. Endring fra samme kvartal året før

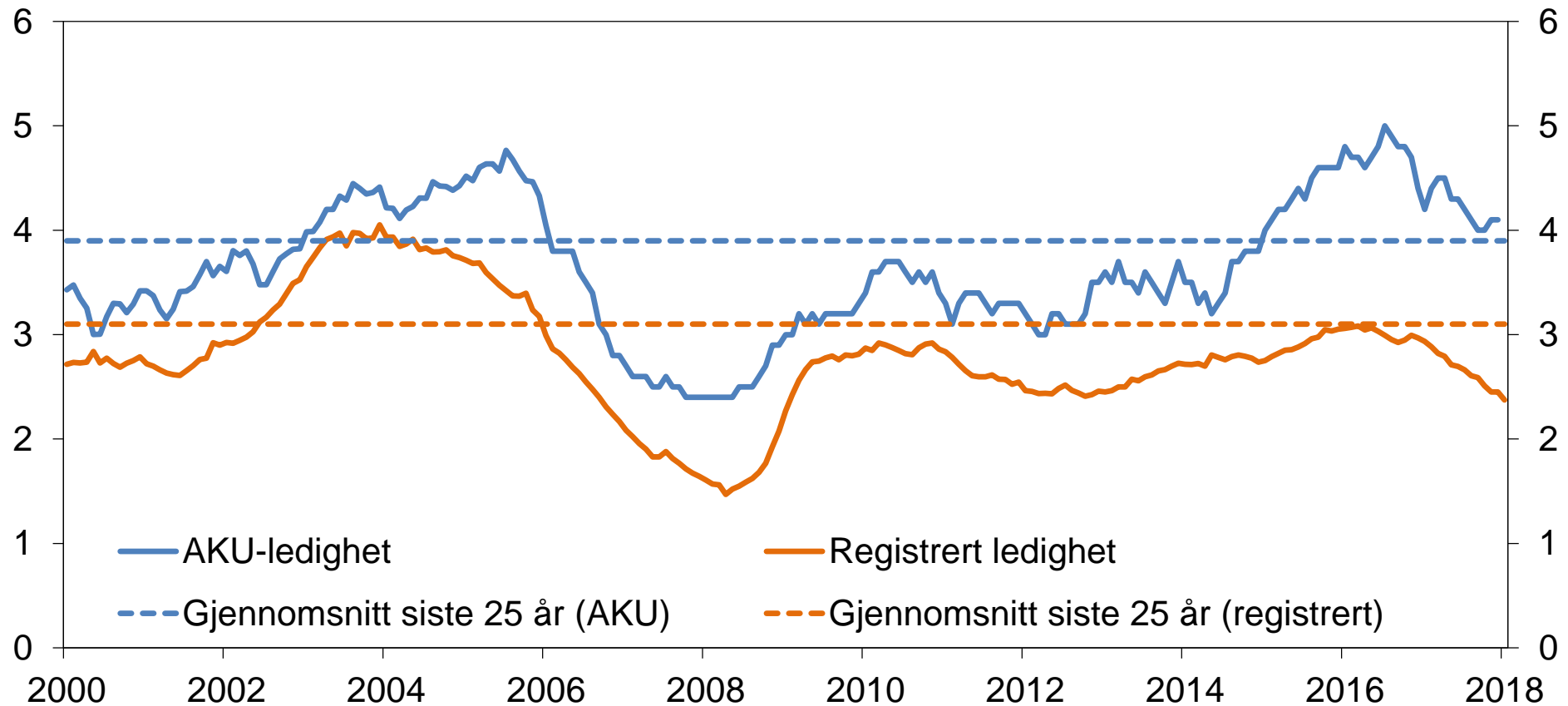
Høyere vekst i norsk økonomi

Vekst i BNP for Fastlands-Norge. Prosentvis volumvekst.
Foreløpige tall for 2016 og 2017. Anslag for 2018

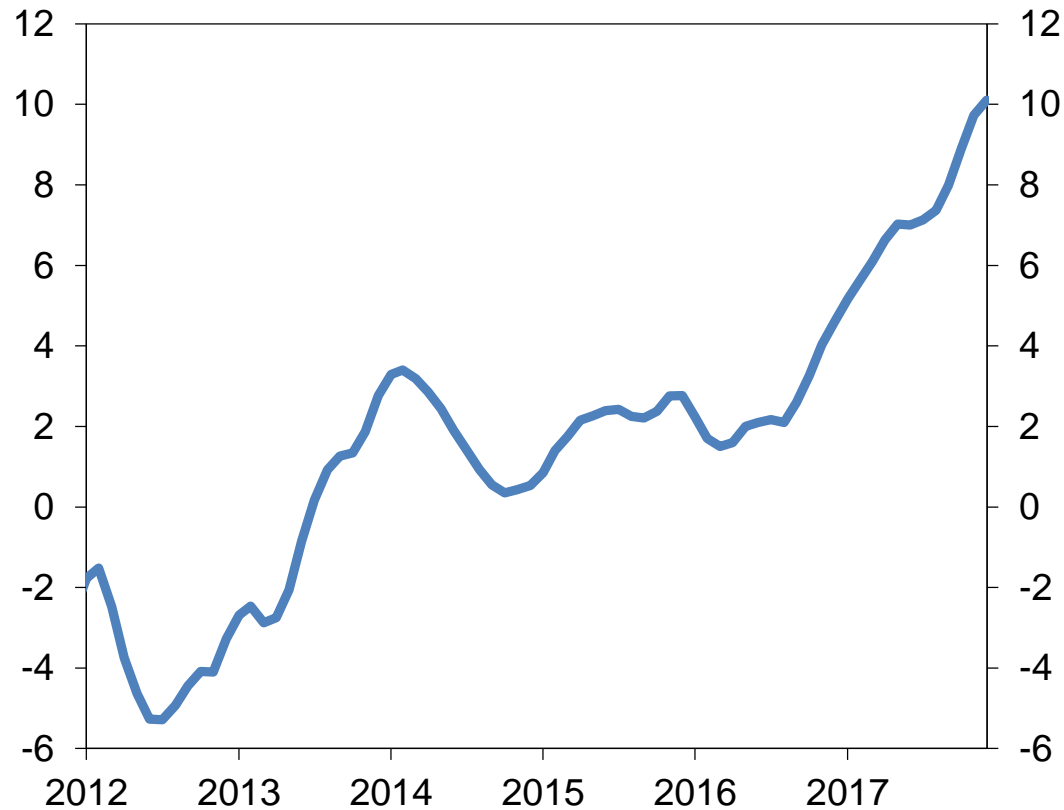
Arbeidsledigheten går ned

I prosent av arbeidsstyrken i AKU (nivå)

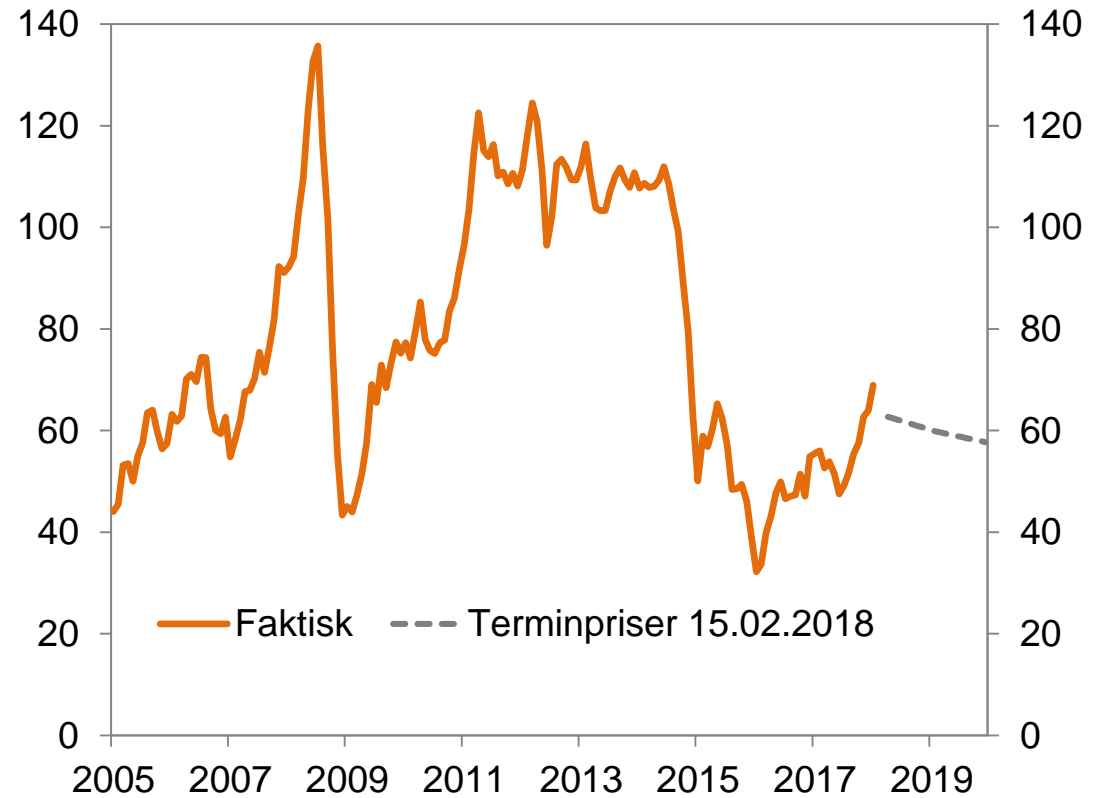

Bedre utsikter ute

Forventninger blant innkjøpsjefer (PMI) i Industriselskaper i euroområdet.¹ Positivt tall indikerer vekst i produksjonen.

Råoljepris (Brent). USD per fat. Spotpriser og terminpriser

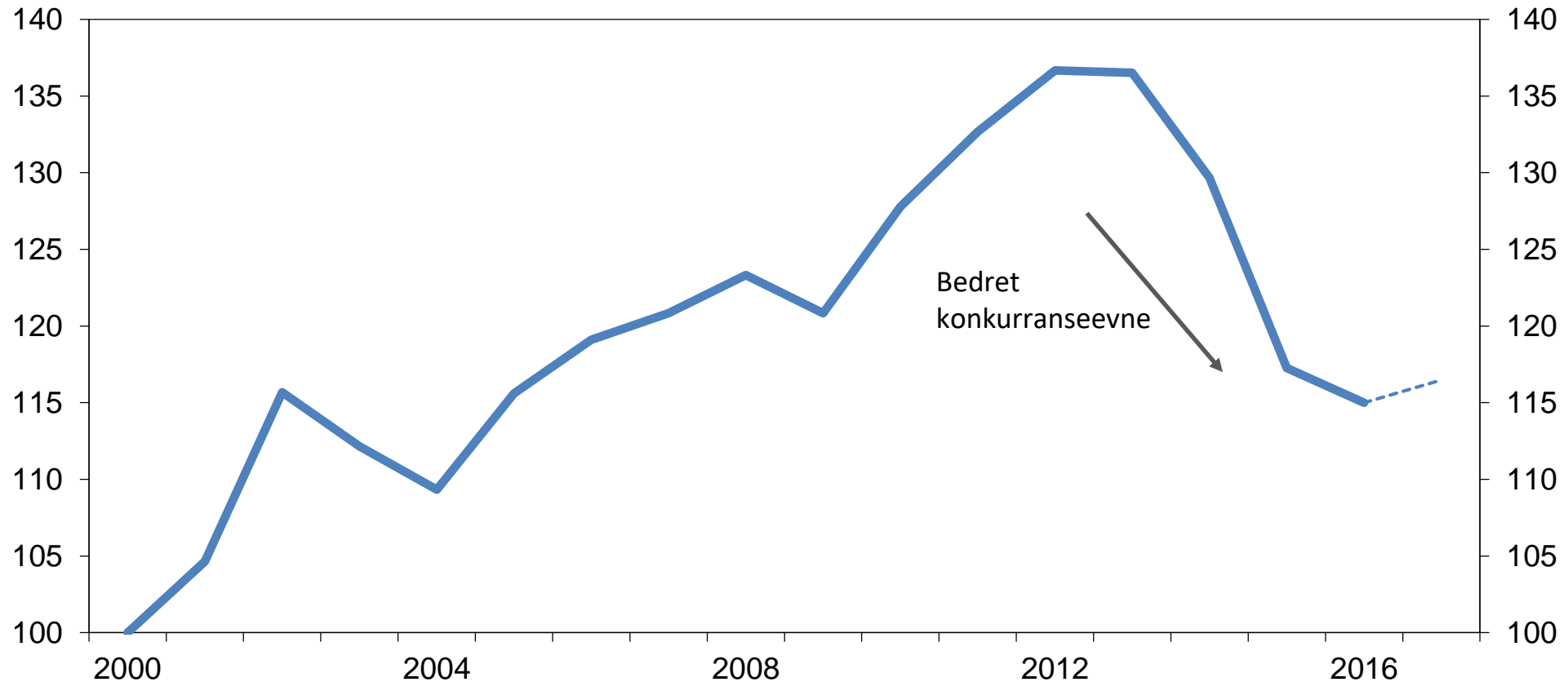

¹Avvik fra 50. Tre-måneders glidende gjennomsnitt

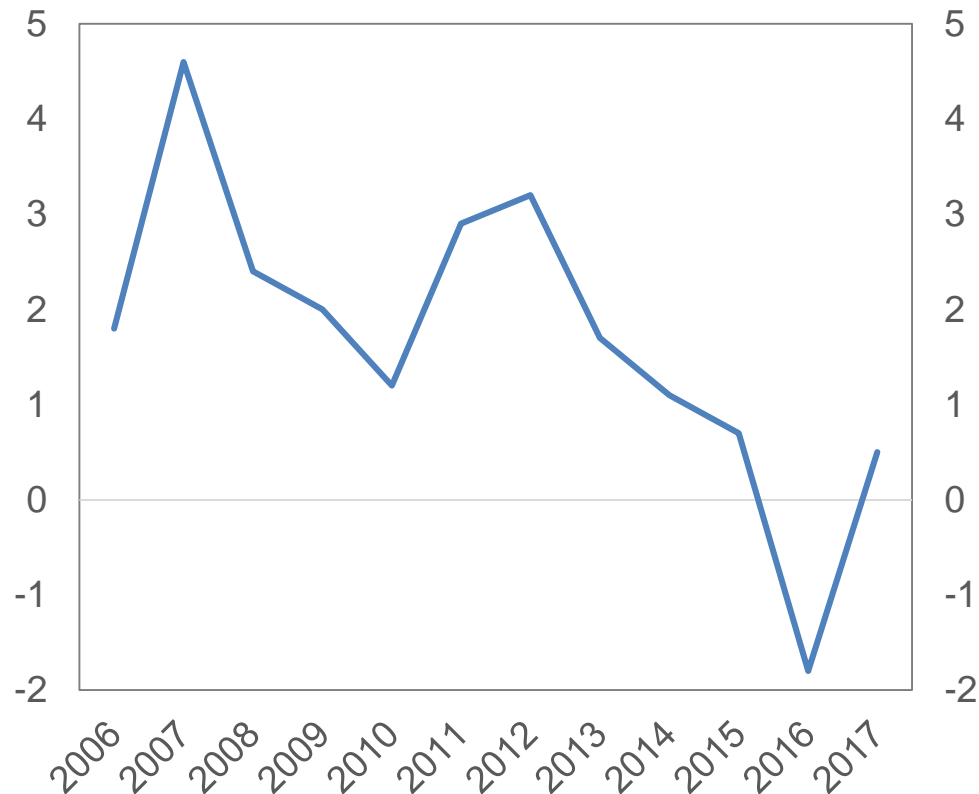
Den økonomiske politikken har bidratt til omslaget

**Timelønnskostnader for ansatte i industrien i Norge
relativt til våre handelspartnere.**
Felles valuta. Indeks. 2000=100

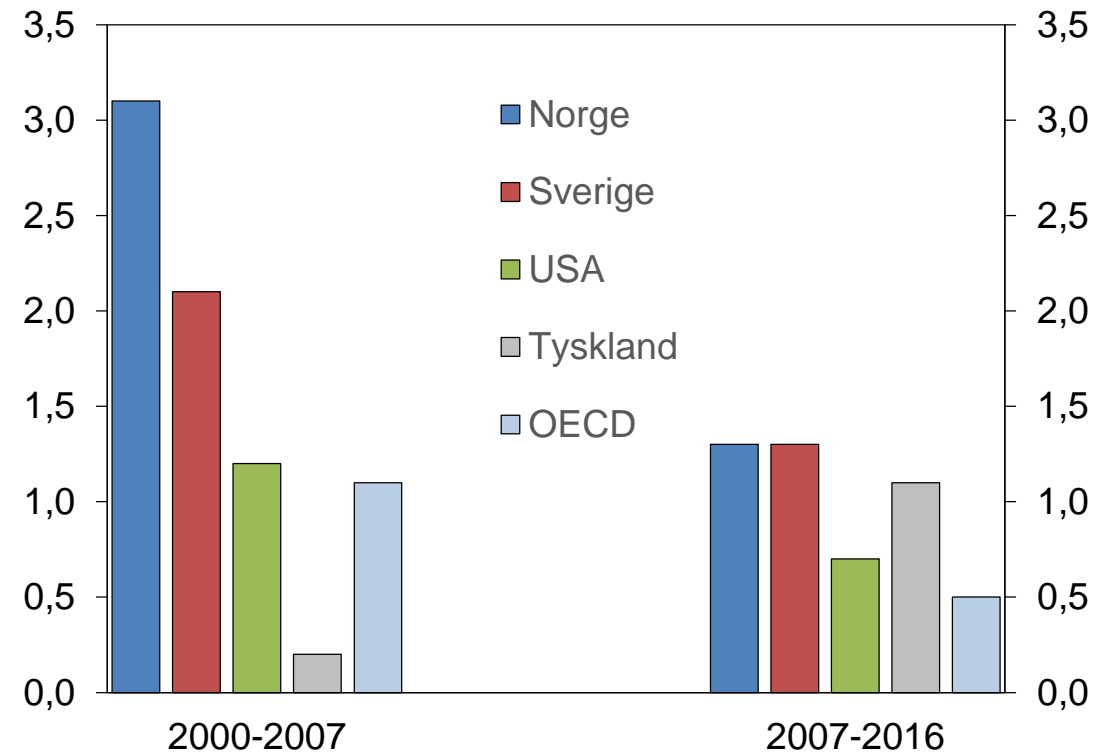
Oppgang i kjøpekraften

Reallønnsvekst

Kilde: Teknisk beregningsutvalg

Gjennomsnittlig årlig vekst i reallønn¹

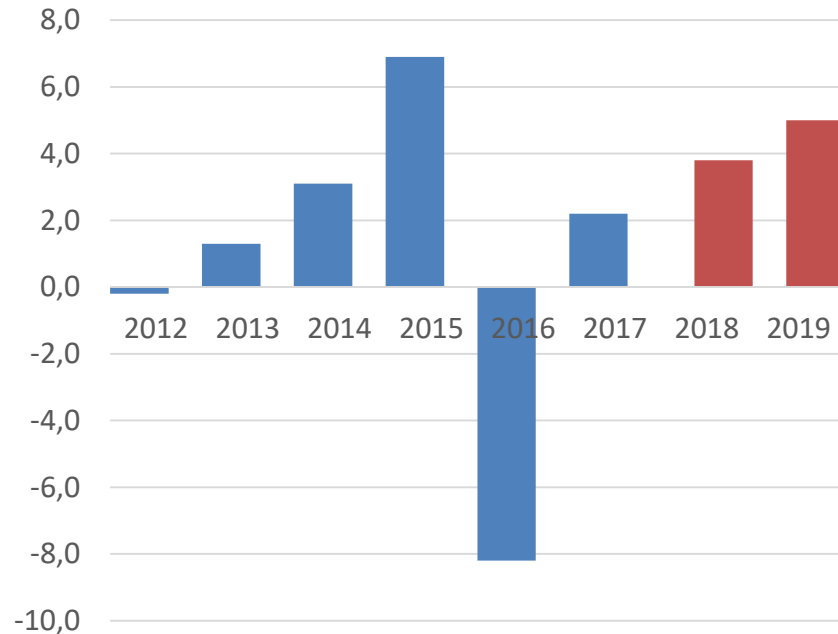

¹Vekst i reallønn er beregnet av OECD. Nominell lønnsvekst per årsverk er i disse tallene deflatert med prisene på privat konsum. Tallene for Norge avviker noe fra tall i TBU-rapporten. Vektet gjennomsnitt for OECD-landene.

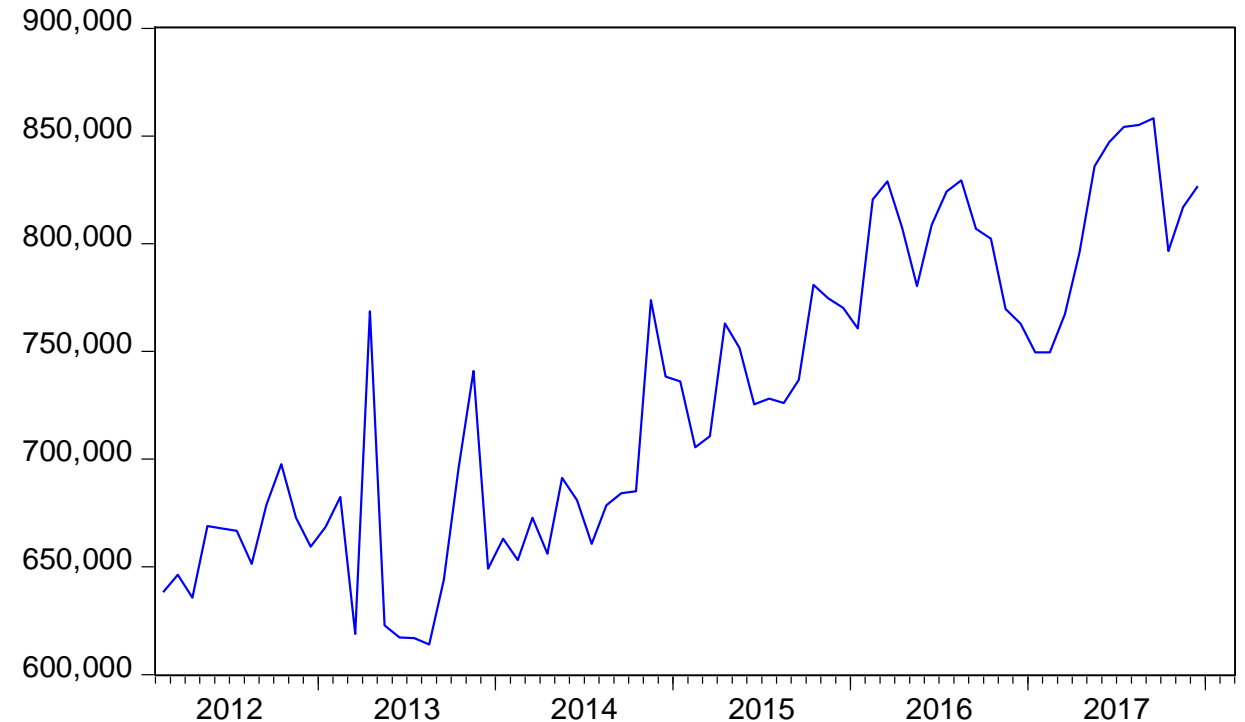
Kilde: OECD

Forsiktig oppgang i eksporten

**Eksport av varer utenom olje og gass.
Prosentvis vekst. Anslag fra NB18 for 2018 og 2019.**

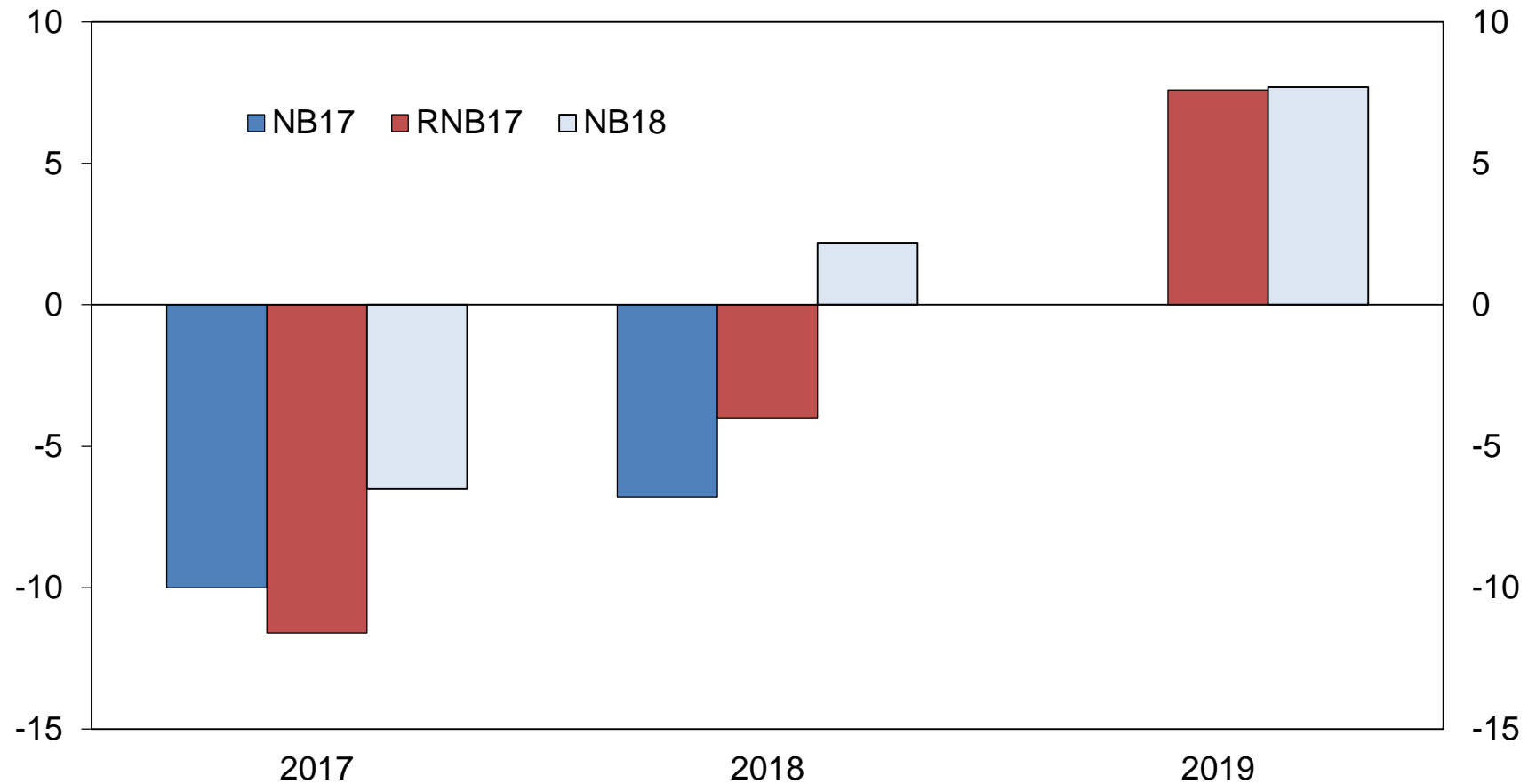
Utenlandske hotellovernattinger i Norge, sesongjustert

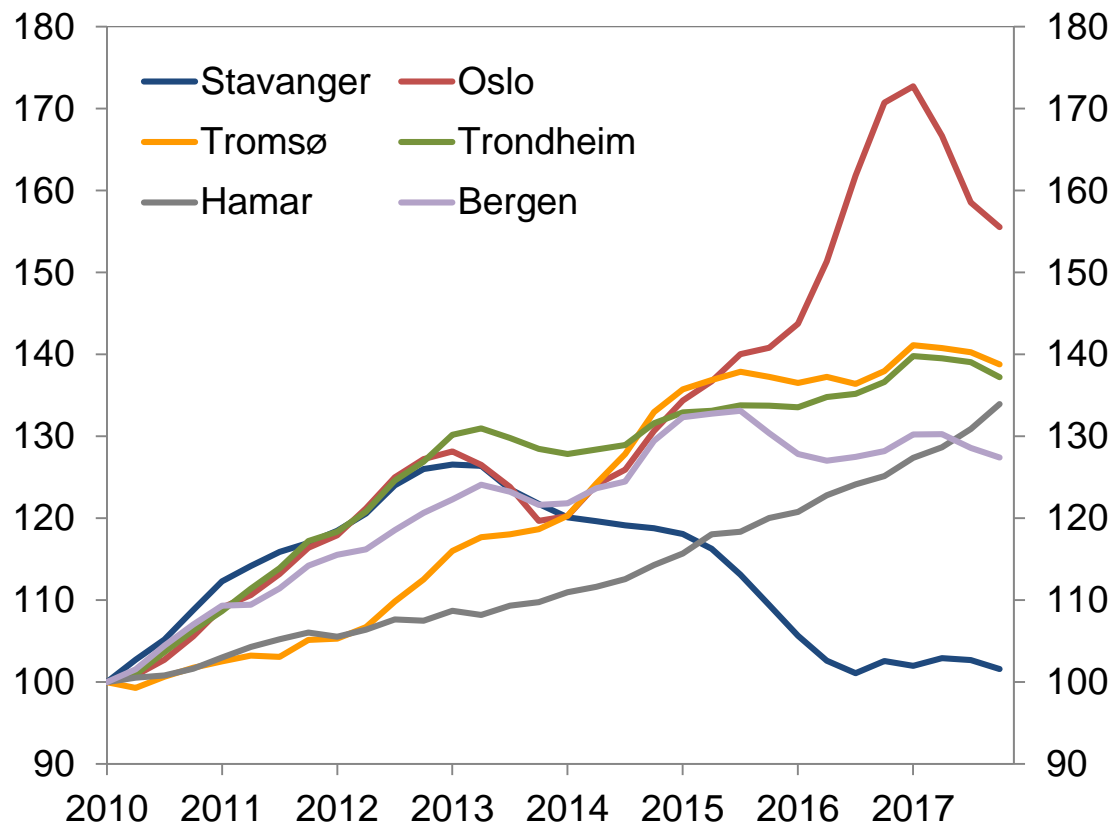
Utsikter til økt aktivitet på norsk sokkel

Volumvekst i petroleumsinvesteringene. Anslag til NB17, RNB17 og NB18. Prosent

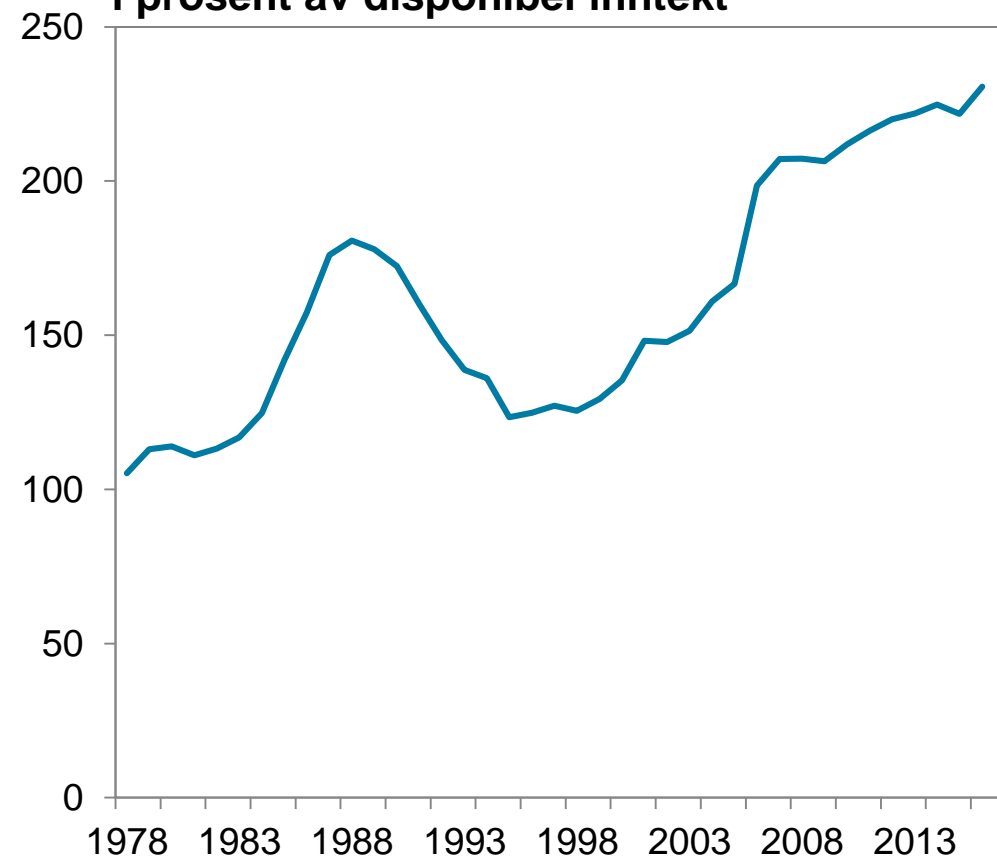

Fall i boligprisene

Reelle boligpriser i utvalgte deler av landet.
Indeks. 1.kv.2010=100. Sesongjusterte tall

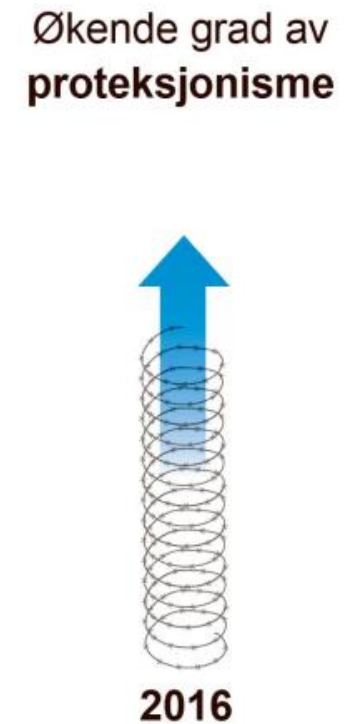
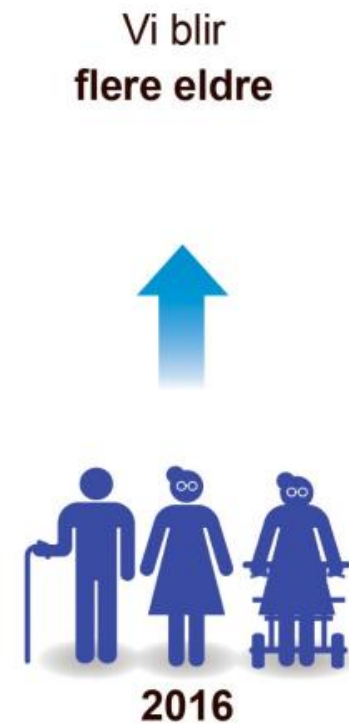
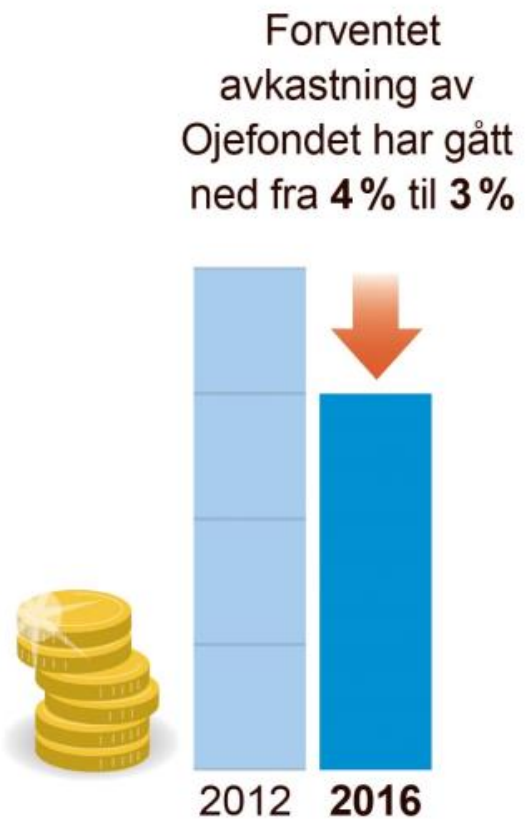
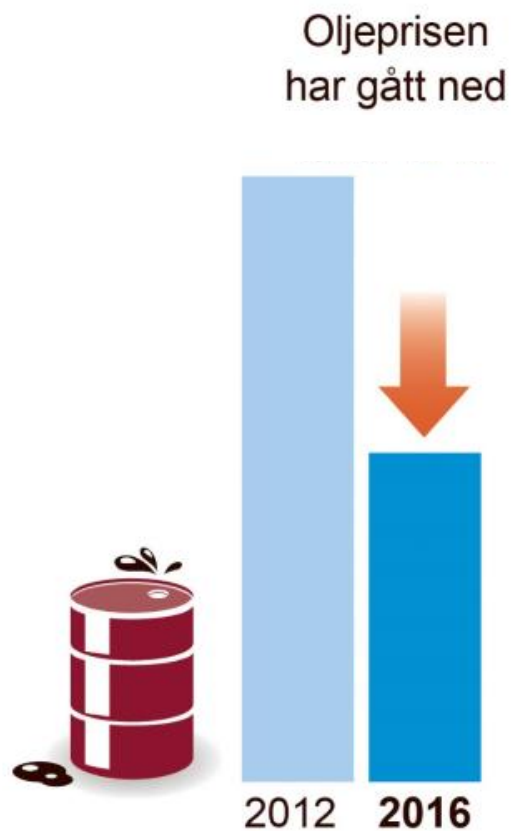
Husholdningenes gjeld
i prosent av disponibel inntekt

Kilder: Macrobond, Statistisk sentralbyrå og Finansdepartementet

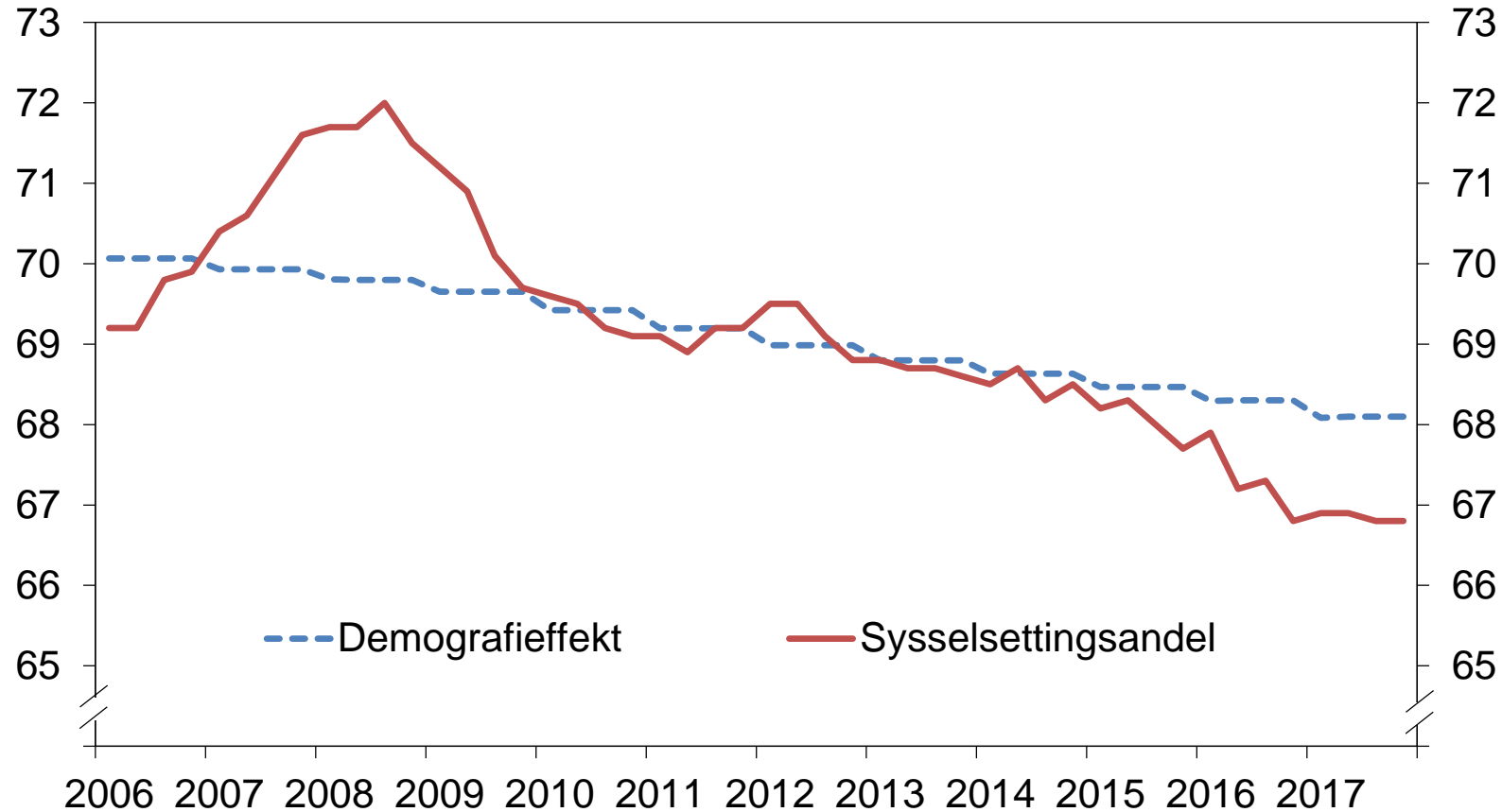

Trendbrudd

Vi må mobilisere mer av arbeidskraften

Sysselesettingsandel og effekt av demografi¹. Befolkningen 15-74 år. Prosent

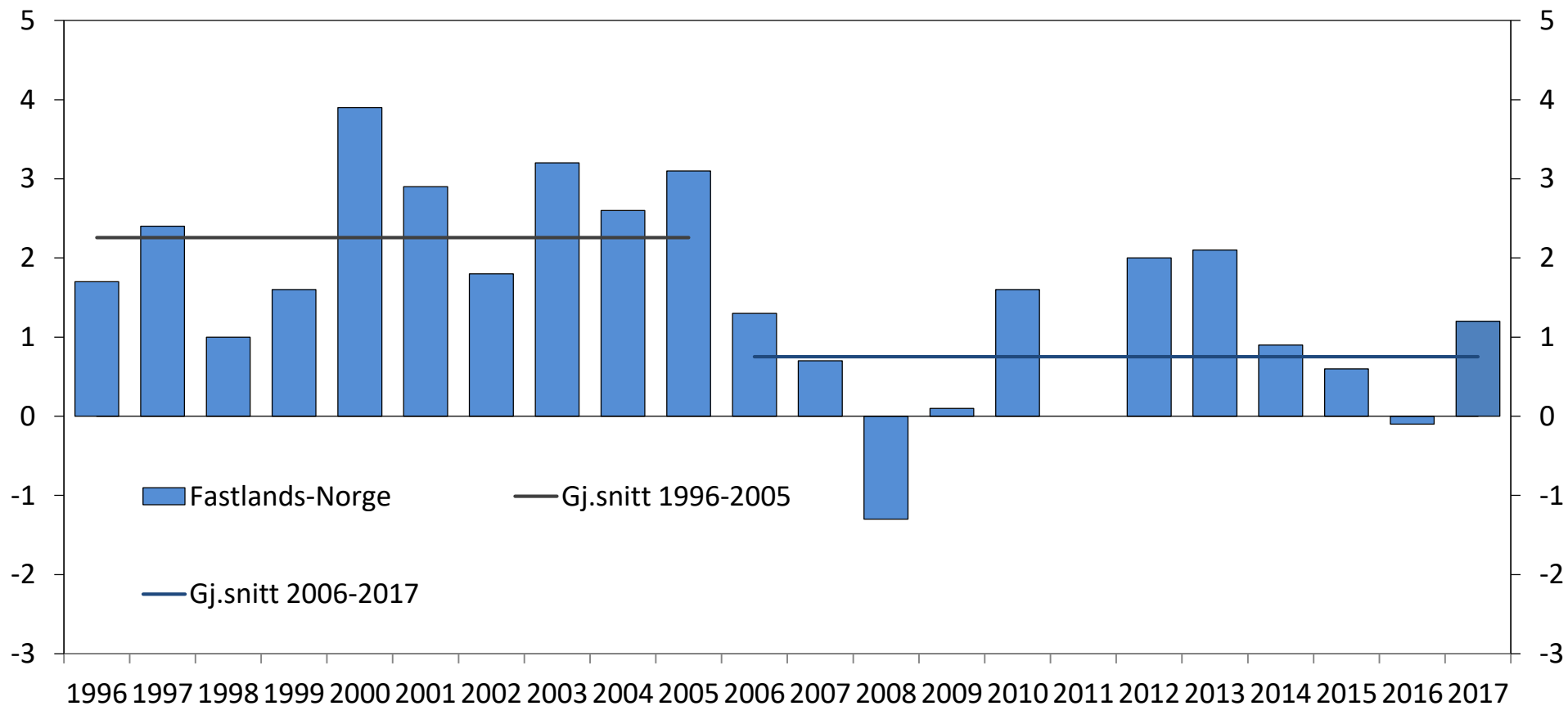
¹ Aldringseffekten er utviklingen dersom sysselesettingsandelen i 2013 er holdt uendret innenfor hver femårige aldersgruppe mellom 15-74 år

Kilder: Statistisk sentralbyrå og Finansdepartementet

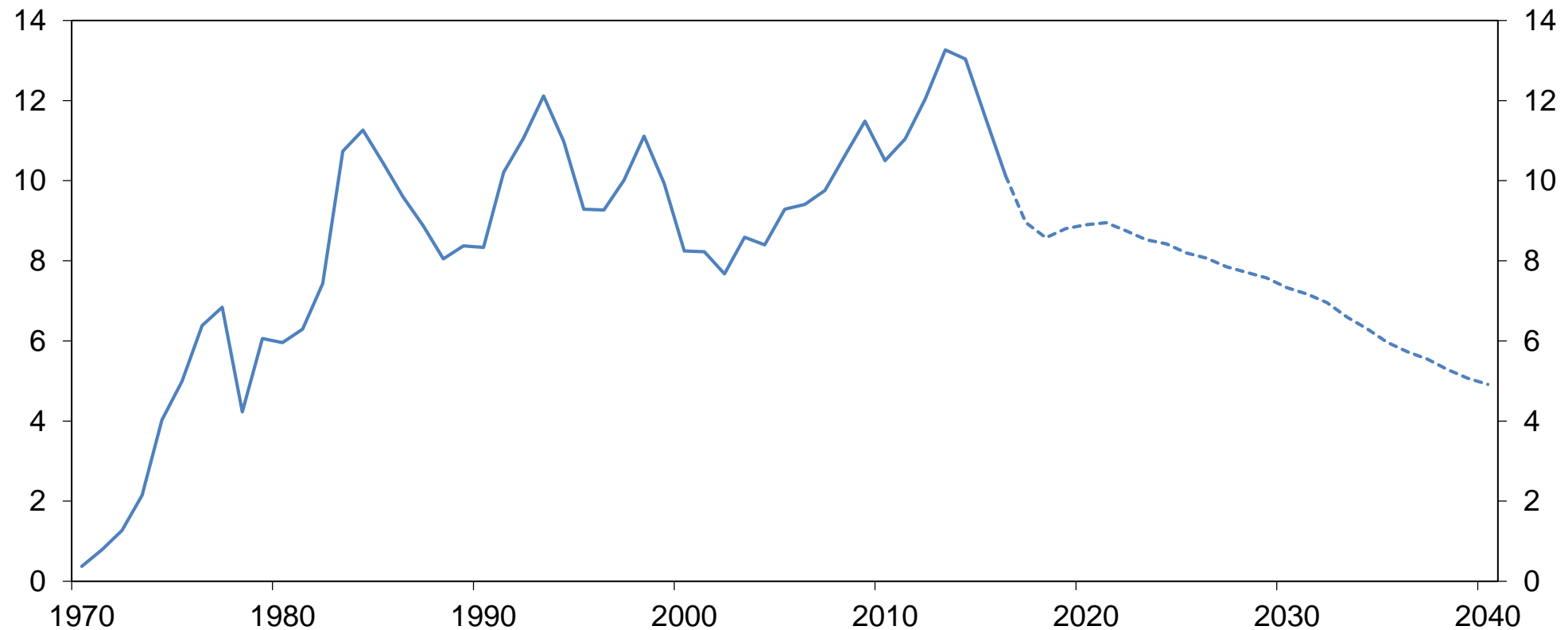
Velstand bygger på produktivtvekst

Vekst i bruttoprodukt per utførte timeverk. Faste priser

Omstilling er nødvendig

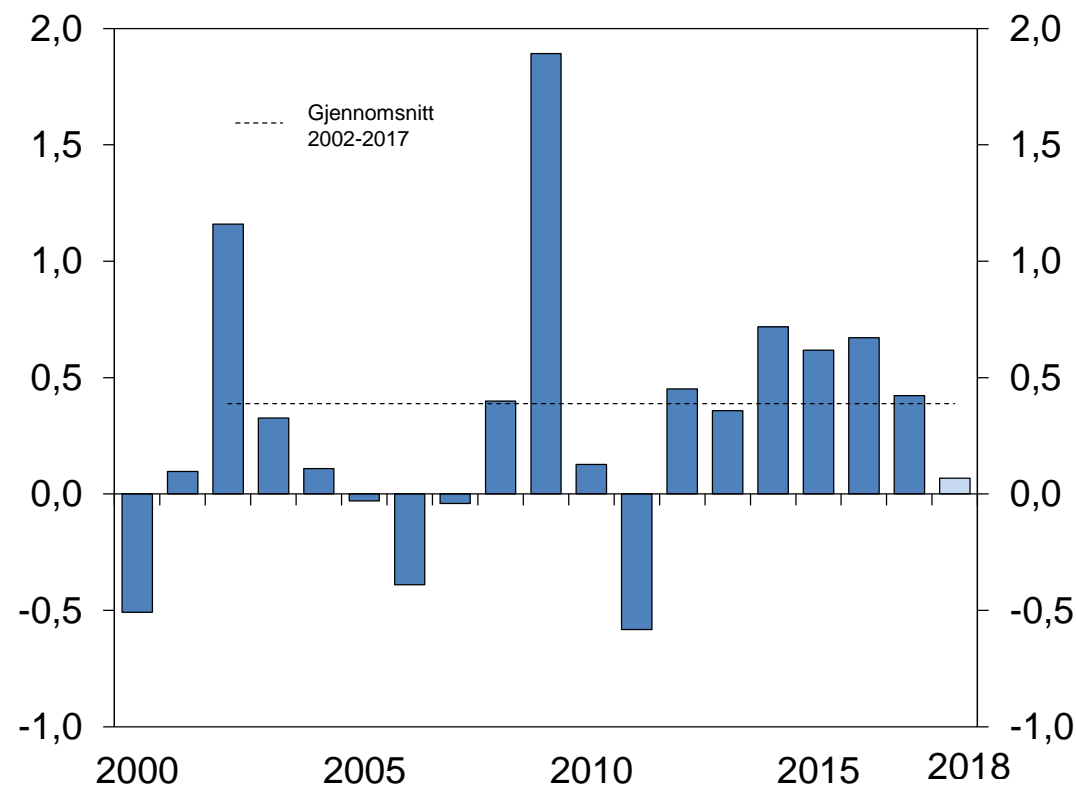
Etterspørsel fra petroleumssektoren. Prosent av BNP Fastlands-Norge

Finanspolitikken tilpasses nye utfordringer i norsk økonomi

- Nøytral finanspolitikk i 2018 godt tilpasset utsiktene for norsk økonomi
- Fondsuttak på 2,9 prosent godt tilpasset forventet fondsavkastning
- Strukturtiltak for økt vekstevne og bærekraftig velferd

Strukturelt, oljekorrigert budsjettunderskudd.
Prosent av trend-BNP for Fastlands-Norge.
Endring fra året før

Finansdepartementet

Den økonomiske situasjonen i forkant av lønnsoppgjøret 2018

Finansminister Siv Jensen

27. februar 2018

